

יבמות לג: (המשנה) עד לד: (ש"ס מהסוף)

ביאורי מושגים
 טומאת שכבת זרע - שכבת זרע מטמאת את הנוגע בה. התורה קבעה כי אישה ששכבה עם איש - תטמא (למרות שמצד טומאת מגע היא לא אמורה להיטמא כיוון שהמגע היה במקום נסתר ומגע במקום נסתר אינו מטמא) עצם העובדה שהאיש שכב עם האישה מטמאת את האישה. הגמרא מביאה מספר מקרים חריגים (העראה שלא כדרכה וביאה ראשונה לפי דעה אחת) שבהם האישה לא נטמאת.

משנה

שנים שהחליפו (למרבה הצער) את נשותיהם עם כניסתן לחופה

במקרה רגיל:

חייבים משום אשת איש

אם היו אחים:

חייבים משום אשת איש ומשום אשת אח,

אם גם הן היו אחיות: חייבים משום אשת איש, משום אשת אח, ומשום אחות אשה,

אם הן היו גם נידות: חייבים משום אשת איש, משום אשת אח, משום אחות אשה, ומשום נידה

ובנוסף:

אם הן בוגרות - מפרישים אותן שלושה חדשים לפני חזרתן לבעליהן, (קטנות אינן בנות עיבור ולכן פטורות)

אם הן בנות כהן - הן אסורות בתרומה (אפילו אם נתאלמנו וחזרו לבית אביהן)

המקרה המזעזע שהוזכר במשנה היה כמובן בטעות. אחרת לנשותיהן יהיה אסור לחזור אליהם גם לאחר שלושה חדשים.

אמנם אישה לא מתעברת בביאה ראשונה - אך כאן מדובר כשבעלו שוב ולכן יש חשש.

מי שנה את המשנה (שחייבה על כמה איסורים יחד)

אפשרות א'

ר' מאיר - שסבר שתמיד איסור חל על איסור (גם כשאינו מוסיף או כולל)

אפשרות ב'

אפילו ר' שמעון - כיוון שהמשנה מתייחסת למקרה שבו האיסורים חלו **בבת אחת**

לכן מדובר דווקא כש:

- א. קידשו על ידי שליח
- ב. האחים והאחיות נכנסו למצוות באותו יום

תמר, ער ואונן

א. ער ואונן עשו הכל כדי למנוע הריון, ולכן שימשו שלא כדרכה (ער - כדי שההריון לא יפגע ביופיה, אונן - כדי לא להקים שם לאחיו)

ב. תמר עשתה הכל כדי להתעבר, לכן מיעכה את בתוליה (כדי שתתעבר בביאה ראשונה מיהודה)

מתי האישה לא נטמאת מהזרע של הבעל (עין ביאור)

א. ביאה שלא כדרכה

ב. העראה (כשהאבר לא נכנס פנימה)

ג. ר' יהודה: ביאה ראשונה, (חכמים חלקו)

'שכבת זרע אלתה'

חכמים: 'שכבת זרע' - למעט העראה, 'אלתה' - למעט שלא כדרכה, ר"י: 'שכבת זרע' - למעט העראה ושלא כדרכה, 'אלתה' - למעט ביאה ראשונה,

אישה שהתאלמנה ושהתה יותר מעשר שנים

לא יכולה להתעבר יותר (אבל אם בינתיים נבעלה בזנות או שחשבה להתחתן יכולה להתעבר)